

Seat No.	
----------	--

SR - 133

Total No. of Pages : 6

B.A. (Part - III) (Semester - VI) Examination, October - 2023

GEOGRAPHY

DSE-E233 : (a) Political Geography (Special Paper - XII)

Sub. Code : 75748/80048 - A

Day and Date : Thursday, 26 - 10 - 2023

Total Marks : 40

Time : 10.30 a.m. to 12.30 p.m.

- Instructions :**
- 1) All questions are compulsory.
 - 2) Neat diagrams and maps must be drawn wherever necessary.
 - 3) Figures to the right indicate full marks.
 - 4) Use of map stencil is allowed.

Q1) Choose the correct alternative for the following questions. [5]

- a) Who introduced the concept of Functional Approach in Political Geography?
- i) Heartshon
 - ii) Bowman
 - iii) Ratzel
 - iv) Ritter
- b) Which of the following expert introduced the concept of Ideal State?
- i) Strabo
 - ii) Aristotle
 - iii) Bodin
 - iv) Ibn Khaldun
- c) Which mountain marks the border between India and Myanmar?
- i) Arakan Yoma
 - ii) Hala Suleiman
 - iii) Naga
 - iv) Patkoi
- d) Who proposed the Rimland theory?
- i) Spykeman
 - ii) Ratzel
 - iii) Ritter
 - iv) Mackinder
- e) Which project is on Narmade River?
- i) Chandoli Dam Project
 - ii) Farakka Dam
 - iii) Sardar Sarover Project
 - iv) None of these

P.T.O.

Q2) Write short notes on any three of the following:

[15]

- Nature of Political Geography.
- Nation.
- Element of State.
- Importance of Rimland.
- Krishna River water dispute.

Q3) Write answers in detail on any two of the following.

[20]

- Define Political Geography and explain the approaches of Political Geography.
- Explain the Heartland Theory.
- Discuss the Ganges River water dispute.

मराठी रूपांतर

- सूचना :
- सर्व प्रश्न आवश्यक आहेत.
 - आवश्यक तेथे नकाशे व आकृत्या काढा.
 - उजवीकडील अंक प्रश्नांचे पूर्ण गुण दर्शवितात.
 - नकाशा स्टेन्सिल वापरण्यास परवानगी आहे.

प्र.1) खालील प्रश्नासाठी दिलेल्या पर्यायातून योग्य पर्याय निवडा.

[5]

- राजकीय भूगोलातील कार्यात्मक दृष्टिकोनाची संकल्पना कोणी मांडली?
 - हार्टशोन
 - ब्राऊमन
 - रॅटझेल्
 - रीटर
- खालीलपैकी कोणत्या तज्ञाने आदर्श राज्याची संकल्पना मांडली?
 - स्ट्रॅबो
 - अरिस्टॉटल
 - बोडिन
 - इब्न खालदून

क) भारत व म्यानमार या देशाची सीमा कोणत्या पर्वताने निश्चित झाली आहे?

i) आराकान योमा	ii) हाला मुलेमान
iii) नागा	iv) पत्कोई

ड) रिमलॅंड हा सिद्धांत कोणत्या तज्ञांनी मांडला?

i) स्पाईकमन	ii) रॅटझेल्
iii) रीटर	iv) मॅकिन्डर

इ) नर्मदा नदीवर कोणता प्रकल्प आहे?

i) चांदोली धरण प्रकल्प	ii) फराक्का धरण प्रकल्प
iii) सरदार सरोवर प्रकल्प	iv) यापैकी नाही

प्र.2) खालीलपैकी कोणत्याही तीन वर टिपा लिहा.

[15]

- राजकीय भूगोलाचे स्वरूप
- राष्ट्र
- राज्याची अंगे
- रिमलॅंडचे महत्व
- कृष्णा नदी पाणी वाटपाचा वाद

प्र.3) खालीलपैकी कोणत्याही दोन प्रश्नांची सविस्तर उत्तरे लिहा.

[20]

- राजकीय भूगोलाच्या व्याख्या सांगून राजकीय भूगोलातील दृष्टिकोन स्पष्ट करा.
- हृदयस्थल सिद्धांत स्पष्ट करा.
- गंगा नदी पाणी वाटप वाद याविषयी चर्चा करा.

